

CULTUURRAAD  
VOOR DE  
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

---

ZITTING 1971-1972

30 DECEMBER 1971

---

VOORSTEL VAN DECREET  
**houdende de subsidiëring van de werking  
der culturele centra.**

TOELICHTING

---

DAMES EN HEREN,

Het koninklijk besluit van 13 mei 1965 tot wijziging van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de staatsussienkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en verenigingen van polders of van wateringén, voorziet in een staatsloelage van 60 % voor de oprichting van de provinciale en gemeentelijke culturele centra, bibliotheken en musea. Sindsdien werden ter zake vele initiatieven genomen. In Neerpelt, Dilsen, Kortrijk en Turnhout zijn de culturele centra reeds gedeeltelijk of volledig voor het publiek opengesteld. In Waregem, Hasselt, Knokke, Aalst, Zonhoven, Neeroeteren, Zolder, Strombeek-Bever en Dilbeek zijn de werken in uitvoering.

In de ministeriële omzendbrief n° 1070 van 11 maart 1968 wordt bepaald dat, in afwachting van de subsidiëring van de werkingskosten, gestreefd moet worden naar een gemengd beheer waarbij zowel de gemeenten als het particuliere initiatief betrokken zijn.

In de praktijk is gebleken dat er bij de gemeenten twee strekkingen bestaan inzake het beheer van een cultureel centrum.

Sommige gemeenten wensen het cultureel centrum zelf te beheren door middel van een gemeentelijke beheerscommissie waarbij de culturele verenigingen betrokken zijn.

Andere wensen het beheer over te dragen aan een vereniging zonder winstoogmerk of een stichting waarin de gemeente en het particuliere initiatief vertegenwoordigd zijn.

In beide gevallen zou het particuliere initiatief betrokken worden bij het beheer, via de gemeentelijke cultuurraad.

De hogervermelde omzendbrief bepaalt trouwens dat de staatstoelage voor een cultureel centrum alleen mag toegerekend worden aan gemeenten waar een cultuurraad werkzaam is.

Het hiernavolgende voorstel van decreet laat aan de gemeenten de vrije keuze tussen beide beheersvormen.

Het is niet de bedoeling dat de culturele centra in de plaats treden van het verenigingsleven. De culturele centra zullen integendeel voor de verenigingen nieuwe mogelijkheden scheppen door een moderne en passende accommodatie te bieden. Daarom mag de subsidiëring van de werkingskosten van de culturele centra geen betrekking hebben op de culturele activiteiten die in deze centra plaatsgrijpen, maar wel op de animatie en coördinatie die van bedoelde centra zullen uitgaan. Derhalve worden in het hiernavolgende voorstel van decreet alleen weddekosten in aanmerking genomen.

Aangezien deze post zwaar doorweegt, betekent die vorm van subsidiëring een zeer belangrijke financiële staatstegemoetkoming. Voor de activiteiten die in de culturele centra plaatsvinden, kan eventueel een beroep gedaan worden op een staatstegemoetkoming volgens de bestaande reglementering. De in dit voorstel van decreet omschreven tegemoetkoming is echter noodzakelijk, indien men de thans reeds bestaande infrastructuur tot levende culturele centra wil maken.

### **Commentaar bij de artikelen.**

#### Artikelen 1 tot 3.

De staatstoelage kan alleen verleend worden aan erkende culturele centra.

De artikelen 1 tot 3 regelen de procedure inzake erkenning.

De erkenningscommissie speelt hierin een centrale rol. Zij bestaat uit leden van raden en commissies van het Ministerie van Nederlandse Cultuur, die nauw betrokken zijn bij het beleid inzake culturele centra.

#### Art. 4.

Het voorstel van decreet laat de keuze open tussen twee vormen van beheer : in het ene geval door een gemeentelijke beheerscommissie, in het andere door een vereniging zonder winstoogmerk of een stichting.

#### Art. 5.

Aangezien het logisch is dat voor grotere culturele centra ook in een grotere staatstegemoetkoming wordt voorzien, worden de culturele centra in drie categorieën ingedeeld. Voor elk van deze categorieën wordt een vorm van forfaitaire subsidiëring bepaald, die onafhankelijk is van de eigenlijke culturele activiteiten welke in het cultureel centrum plaatsvinden. De subsidiëring heeft immers betrekking op de uitgaven voor animatie en coördinatie van het cultureel leven dat zich in de culturele centra afspeelt.

Deze animatie en coördinatie stellen, alle omstandigheden in acht genomen, gelijkaardige eisen zowel in een meer ontwikkeld gewest als in een gewest waar alles nog moet op gang gebracht worden.

Art. 6.

De subsidies dekken de beoogde uitgaven tegen **100 %**. De aanstelling van bevoegd personeel is van doorslaggevende aard voor het succes van een cultureel centrum.

Door aan de culturele centra een subsidiëring te waarborgen gelijk aan 100% van de wedden op het niveau van de voor het Rijkspersoneel geldende weddeschalen worden ruime selectie- en recruteringsmogelijkheden geschapen.

Art. 7.

Alhoewel het onmogelijk is aan een bepaalde opleiding het monopolie te verlenen voor de vorming van staf-functionarissen, kan gesteld worden dat een universitair niveau vereist is.

Bij wijze van uitzondering kunnen personen die het bewijs geleverd hebben van hun bekwaamheid, ontslagen worden van het overleggen van dergelijke diploma's.

Art. 8.

Aangezien nog onvoldoende ervaring opgedaan is in verband met het beheer van de culturele centra, is er een zekere speling gelaten wat betreft het aantal gesubsidieerde personeelsleden per centrum.

M. COUCKE.

---

## VOORSTEL VAN DECREET

---

Artikel 1.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, kan culturele centra erkennen en hun werkingskosten subsidiëren volgens de hierna bepaalde regeling.

Art. 2.

Om opgenomen te worden in de toelageregeling, waarvan de bijzonderheden in de hierna volgende artikelen worden bepaald, moeten de culturele centra erkend zijn door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort. De Minister beslist na het advies te hebben gehoord van de bij artikel 3 bedoelde commissie.

Art. 3.

De erkenningscommissie wordt door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, samengesteld uit telkens drie vertegenwoordigers van de

Hoge Raad voor de Volksopleiding, de Commissie van Advies inzake Nederlandstalige Culturele Centra, de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken en de Nederlandstalige Jeugdraad, op grond van een door hen in te dienen dubbele lijst.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, wijst onder de leden van deze commissie een voorzitter en twee ondervoorzitters aan.

De bij dit artikel ingestelde erkenningscommissie is verplicht haar advies te verstrekken binnen een termijn van drie maand ingaande de eerste van de kalendermaand die volgt op de ontvangstdatum van de vraag om advies. Na het verstrijken van deze termijn wordt het advies als uitgebracht beschouwd.

#### Art. 4.

Om voor erkenning in aanmerking te komen dient het cultureel centrum te worden beheerd :

1° hetzij door een vereniging zonder winstoogmerk waaraan door de gemeenteraad het beheer over het cultureel centrum, bij overeenkomst, wordt toevertrouwd en waarvan de leden voor de ene helft door de gemeenteraad en voor de andere helft door de culturele raad van de gemeente worden aangewezen.

De bij artikel 6, 1° , bepaalde staffunctionarissen zijn van ambtswege lid van de vereniging, doch alleen met raadgevende stem;

2° hetzij door een gemeentelijke beheerscommissie die werkt onder de verantwoordelijkheid van het schepencollege, en die voor de ene helft uit gemeenteraadsleden en voor de andere helft uit afgevaardigden van de culturele raad van de gemeente bestaat.

De bij artikel 6, 1°, bepaalde staffunctionarissen zijn van ambtswege lid van de beheerscommissie, doch alleen met raadgevende stem.

#### Art. 5.

De erkende culturele centra worden door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, op advies van de daartoe ingestelde erkeningscommissie ingedeeld in drie categorieën : A, B en C, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de bevolking waartoe het cultureel centrum zich in het bijzonder richt, de aard en de omvang van de materiële accommodatie en het cultureel verzorgingsgebied van het cultureel centrum.

#### Art. 6.

De erkende culturele centra genieten ten laste van de begroting van Nederlandse Cultuur, een jaarlijkse toelage die wordt verleend met inachtneming van het hierna bepaalde :

1° een bijdrage in de werkelijk gedane personeelsuitgaven, ten belope van 100 % van de wedden van de erkende staffunctionarissen van het cultureel centrum;

2° een bijdrage in de werkelijk gedane personeelsuitgaven, ten belope van 100 % van de wedden van de administratieve medewerkers van het cultureel centrum, met een maximum dat overeenstemt met het bedrag dat

in de Rijksadministratie geldt voor een ambt van hetzelfde niveau, waarvoor dezelfde diploma's worden vereist.

Art. 7.

De in artikel 6 bedoelde staffunctionarissen moeten houder zijn van een universitair diploma.

Zij dienen erkend te worden door de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort.

De Minister kan een kandidaat-staffunctionaris, op grond van opgedane ervaring, ontslaan van het overleggen van het bij dit artikel bepaalde diploma.

Art. 8.

Het aantal staffunctionarissen dat voor de overheids-subsidiëring bedoeld bij artikel 6 in aanmerking komt, is, voor een cultureel centrum van categorie A, beperkt tot ten hoogste drie personen met een full-time betrekking, voor een cultureel centrum van categorie B, tot ten hoogste twee personen met een full-time betrekking en, voor een cultureel centrum van categorie C, tot ten hoogste één persoon met een full-time betrekking.

Art. 9.

De bij artikel 6 bedoelde administratieve medewerking kan, voor een cultureel centrum van categorie A of B, respectievelijk ten hoogste twee of één full-time betrekkingen behelzen, en, voor een cultureel centrum van categorie C, ten hoogste één half-time betrekking.

M. COUCKE,  
D. COENS,  
J. VERHAEGEN,  
L. LINDEMANS,  
G. MONARD.

---